

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorია

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XII. De Serapione, & de ejus qui exstant libris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

δια Κλημενῆος ἀπεσταλμένα, ὡς τὸ τέλει τῆτον γραφῶν τὸν τρόπον. ταῦτα ὃ ὑμῖν κύνει μὲ ἀδελφοὶ τὰ γεγραμμένα ἀπέστειλα δια Κλημενῆος τὸ μακαρεῖς πρεσβύτερος ἀνδρὸς ἐναρέτου καὶ δοκίμου. ὃν ἴδε καὶ ὑμεῖς καὶ Πηνελόπειαν καὶ Εὐπισκοπὴν τῆ δεσποτῆ, ἐπεσήμειξε τε καὶ κύρησε τὴν τῆ Κυρίως ἐκκλησίαν.

A disse significat, sub finem ita scribens: Porro has literas, inquit, Domini fratres per beatum Presbyterum Clementem ad vos misi, virum virtute præditum & probatum: quæ vos & nostis jam & amplius cognoscetis. Qui quidem Dei nutu ac providentia dum hic apud nos præsens esset, ecclesiam Christi & confirmavit & magnopere auxit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ΄.

Πρὸς Σεραπίων καὶ τῶν φορημένων αὐτῷ λόγων.

ΤΟΥ ὃ Σεραπίωνος καὶ τῶν ἐπιλόγου ἀσκήσεως, καὶ ἄλλα μὲν εἰκὸς ὡς ἔσθ παρ' ἐτέροις ὑπομνήματα. εἰς ἡμᾶς δὲ μόνον κατὰ τὴν τὰ πρὸς Δομνῖνον ἐπιτεπωκότα πινὰ ὡς αὐτὸν τῆ διωμῆ καὶ ἄλλο ἀπὸ τῆς εἰς Χερσονήσου πίστεως ἐπιτεπωκότα ἐβελθηρσκειαν καὶ τὰ πρὸς Πόντιον καὶ Καρικὸν ἐκκλησιαστικὸς ἀνδρας, καὶ ἄλλοι πρὸς ἐτέρας ἐπιστολαὶ ἐτέρας τε σωτηριάζουσιν ἀπὸ λόγου ὡς εἰτε λεγομένης κατὰ Πέτρον Ἐυαγγελίης ὃν πεποιήσιν ἀπελάττων τὰ ὑδωδὸς ὃν ἀπὸ εἰρημῆνα, δια τῆς ἐν τῇ κατὰ Ρῶστον παρρημῆνα, ὡς φάσει τῆς εἰρημῆνης γραφῆς, εἰς ἐτεροδόξους διδασκαλίαν ἀποκρίαντας. ἀφ' ἧς ἔυλογον βραχείας ὡς ἀθεῶς λέξεις, ὃν ἦν εἶχε πρὸς τῆ βιβλίῃ γνώμην προτίθησιν ἔτω γραφῶν. ἡμεῖς γὰρ ἀδελφοὶ, καὶ Πέτρον καὶ τῆς ἄλλης Ἀποστόλους ἀποδέχομεθα ὡς Χερσονή τὰ ὃ ὀνόματι αὐτῶν ὑδωδὸς ἐπιγραφα, ὡς ἐμπειροὶ ὡς ἀθεῶς ὡς ἀθεῶς. γνώσκοντες ὅτι τὰ τοιαῦτα ἐπαρελαβόμεθα. ἐγὼ γὰρ ἡρόμην παρ' ὑμῖν, ὡς ὅσον τῆς πάντας ὀρθῆς πίστεως πρὸς φέρουσαι καὶ μὴ διελεθῶν τὸ ὡς αὐτῶν πρὸς φέρουσα ὀνόματι Πέτρος Ἐυαγγέλιον, εἶπον. ὅτι εἰ τῆτό ἐστι μόνον τὸ δοκῆν ὑμῖν παρέχειν μικροψυχίαν, ἀναγνωσκέτω καὶ δὲ μαθῶν ὅτι αἰρέσει ἡνὶ ὃ νῆς αὐτῶν ἐνεφώλθεν ἐν τῶν λεχθέντων μοι, ὡς ἀσώ πάλιν γενέσθ πρὸς ὑμᾶς. ὡς τε ἀδελφοὶ πρὸς δοκᾶτέ με ἐν τάχει. ἡμεῖς δὲ ἀδελφοὶ κατὰ λατῶμενοι ὅποιαι ἦν αἰρέσεως ὃ Μαρκανός, καὶ ἑαυτῶ ἡναντίστο μὴ νοῶν ἃ ἐλάλει, ἃ μαθήσεσθε ὡς ἂν ὑμῖν ἐγράφη. ἐδιωθήμην γὰρ παρ' ἄλλων τῶν ἀσκησάντων αὐτὸ τῆτό τὸ Ἐυαγγέλιον, τῆτέτι ὡς τῶν δια-

CAPUT XII.

De Serapione & ejus qui exstant libris.

PORRO Serapionis multa quidem alia doctrinae monumenta penes alios extare credibile est. Ea tamen ad nos duntaxat pervenerunt, quæ scripsit ad Dominum quemdam qui persecutionis tempore à fide Christi ad Judæorum superstitionem desciverat: Item illa quæ ad Pontium & Caricum ecclesiasticos viros exaravit: aliæ quoque ad alios epistola. Præterea liber de evangelio Petri, quæ in eo falsa erant coarguens. Quem quidem librum composuit in gratiam quorundam ex Rhofensi paræcia, qui occasione illius evangelii ad doctrinam à recta fide alienam declinaverant. Nec verò absurdum fuerit pauca quædam verba ex eo libro commemorare, quibus ille quid de isto evangelio sentiret, exponit in hunc modum: Nos enim fratres, inquit, & Petrum & reliquos Apostolos, perinde ac Christum ipsum suscipimus. Sed quæ nomen illorum falsò inscriptum præferunt, ea nos utpotè gnari ac peritè repudiāmus; quippè qui compertum habeamus ea nos à majoribus minimè accepisse. Ego quidem cum ad vos venissem, existimabam omnes rectæ fidei callem tenere. Et cum evangelium illud quod petri nomine inscriptum ab iis offerebatur, non perlegissem, dixi: si quidem hoc solum est quod similitudinem parit inter vos, legatur. Nunc verò cum ex iis quæ mihi dicta sunt, planè perspexerim, quòd mens illorum heresim tunc occultam tegebat, iterum ad vos venire properabo. Proinde fratres brevi me expectate. Cum autem deprehenderim cujus opinionis & sectæ fuerit Marcianus, qui & sibi ipse repugnabat non intelligens quæ diceret, sicut cognoscetis ex iis quæ ad vos scripta sunt. mutuati enim supradictū evangelium ab iis qui illud didicerant & continua exercitatione versaverant, hoc est à successoribus.

Dd iij

Huc refer Niceph. c. 27. l. 4.

eorum qui Marciano praeiverunt, quos A
 θεοκτῆς vocamus (quippe ex horum
 schola pleraque illius opiniones fluxe-
 re) legendi copiam nacti tumus: & de-
 prehendimus multa quidem in illo ev-
 angelio cum recta Servatoris nostri fide
 consentire: nonnulla verò discrepan-
 tia à recta fidei ratione adjuncta esse,
 quæ & vestrà causâ subjecimus. Atque
 hæc de Serapionis libris.

С А Р У Т XIII.

De Clementis Operibus.

Huc refer
 Niccph.
 c. 33. l. 4.

Quod verò ad Clementem attinet, B
 exstant ejus octo *ερωματέων* libri,
 quos ipse sic inscripsit: Titi Flavii Cle-
 mentis de vera Philosophia Commen-
 tiorum qui ad scientiam pertinent
ερωματίς. Sunt & alii totidem ejus libri
εποπυπύσεων titulo inscripti, hoc est in-
 stitutionum: in quibus Pantenum ma-
 gistrum suum nominatim appellat, que-
 cunque ille à majoribus accepisset &
 traditiones quas posteris reliquisset ex-
 ponens. Exstat etiam ejus liber ad Gen-
 tiles exhortationem continens. Pre-
 terea tres communi Pædagogii titulo
 comprehensi: Alius item liber sic in-
 scriptus: quis sit inter divites qui salu-
 tem consequatur. Et opusculum de Pascha:
 & disputationes de jejunio. Item de ob-
 trectatione. Est etiam ex-
 hortatio ad patientiam, scripta ad Neo-
 phytos. Denique liber ille qui eccle-
 siastica regula inscribitur, seu adversus
 eos qui errores Judæorum sequuntur:
 quem quidem Alexandro supradicto e-
 piscopo nuncupavit. Porro in *ερωματέων*
 libris, non solum ex sacris literis pluri-
 mos insternit fosculos, verum etiam
 ex Gentilium libris siquid forte ab illis
 commodè dictum est commemorat;
 varias Græcorum simul ac Barbarorum
 explicans opiniones, quæ apud multos
 illorum leguntur: falsa quoque hære-
 siarcharum dogmata coarguens. Ad hæc
 multiplices recenset historias, uberti-
 mam nobis promiscua eruditionis ma-
 teriam subministrans. His omnibus
 Philosophorum quoque opiniones in-
 termiscet. Proinde admodum argu-
 mento convenientem *ερωματίων* titu-
 lum libris suis indidit. In iisdem libris
 affert testimonia Scripturarum quæ à
 nonnullis repudiantur, nempe ex Sa-
 pientia Salomonis, & ex ea quæ dicitur
 Sapientia Jesu filii Sirac: item ex epistola
 ad Hebræos, & ex Clementis ac Barnabæ
 Judæi epistolis. Sed & Tatiani librum

δόχων τῶν καθαρξαμένων αὐτῶν, ἕς δουλίας
 καλέμην (τὰ γὰρ πλείονα φρονήματα, οὐκ
 ἐστὶ τῆς διδασκαλίας) χρῆσάμενοι πα-
 αὐτῶν διελθεῖν. καὶ εὐρεῖν τὰ μὲν πλείονα τε
 ὀρθῶς λόγῳ τῷ ζωτῆρι. τινὰ δὲ πρὸς διδασκα-
 λία, ἀπὸ ὑπετάξαμεν ὑμῖν. καὶ ταῦτα μὲν
 τὰ Σεραπίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ΄.

Πεὶ κλήμει ερωματίων.

ΤΟΥ Ἰκλήμει ερωματίς οἱ πάντες
 ὀκτώ παρ' ἡμῖν σώζονται. ἕς καὶ ταύτης
 ἡξίωσε *πρωτογραφή*. Τίτῳ Φλαυίῳ Κλε-
 μεντῷ τῷ κτ' τὴν ἀληθῆ φιλοσοφίαν γνησ-
 τῶν ὑπομημάτων ερωματίς. ἰσάριθμοι
 τε τέτοις εἰσὶν οἱ ἐπιγεγραμμένοι ὑπομη-
 σεων αὐτῶν λόγοι. ἐν οἷς ὀνομασίως διδασκα-
 λια τῶν Πανταίνων μνημονεύει. ἐκδοχὰς τε αὐ-
 τῶν γραφῶν καὶ ἀποδόσεις ἐπιπέθει. ἕς
 δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς ἑλλήνας λίγῳ ὁ πρὸς τὸ
 κός: τρεῖς τε οἱ τῶν ἐπιγεγραμμένων παι-
 γωγῶν. καὶ τίς ὁ σωζόμενος πλεῖστον, ἕς
 ἐπιγραφῆς ἑτέρῳ αὐτῶν λόγῳ: τὸ τε αὐ-
 τῶν Πάρα σύγγραμμα: καὶ διαλέξεις πρὸς
 σείας, καὶ πρὸς καταλαλαίαν καὶ ὁ πρὸς τρεῖς
 εἰς ὑπομονὴν ἢ πρὸς τὸς νεωστὶ βεβαπισμέ-
 νους. καὶ ὁ ἐπιγεγραμμένος κανὼν ἐκκλη-
 σιαστικός, ἢ πρὸς τὸς Γεδαίονας, ὃν Ἀλ-
 ξάνδρῳ τῷ δεδηλωμένῳ Ἐπισκόπῳ ἀνατι-
 θεῖκεν. ἐν μὲν οὖν τοῖς ερωματέων ἑσὶ μόνον
 σείας καλὰ εἰρωνὴν πεποιθῆαι γραφῆς, ἀλλὰ
 καὶ τῶν παρ' ἑλλήνων, εἴ π' ἄρα ὠφέλιμον εἴ-
 κει αὐτοῖς εἰρήσῃ, μνημονεύει. τῶν τε αὐτῶν
 πολλοῖς δόματων, τὰ ἑλλήνων ὀμῶ καὶ
 Βαβυλωνίων ἀναπίσεων. ἕς ἐτι τὰς τῶν αἰε-
 σιαρχῶν ὑποδοξίας ἐυθύων: ἰστορίας τε
 πολλῆν Ἰσαπλοῖ, ὑποθέσει ἡμῖν πολυμα-
 θῆς παρέχων παιδείας: τέτοις ἅπασιν καλὰ
 μίγνυσιν. τὰ φιλοσόφων δόγματα. ὅθεν εὐνο-
 τως κατ' ἄλληλον τῇ ὑποθέσει καὶ τὴν προγρα-
 φῆν τῶν ερωματέων πεποιθῆται. καὶ γὰρ
 ἐν αὐτοῖς καὶ ταῖς διὰ τῶν ἀνιλεγομένων γρα-
 φῶν μαρτυραίς: τῆς τε λεγομένης Σολο-
 μονίῃ σοφίας, καὶ τῆς Ἰησοῦ τῷ Σιεραχ, καὶ
 τῆς πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς. τῆς τε Βαρνα-
 βᾶ Ἰκλήμει καὶ Γεδα. μνημονεύει
 τε τῶν πρὸς ἑλλήνας Τατιανῶν λόγων.